

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujje dežele toliko več, kolikor poština znasa.
Za oznanila plačuje se od četrinostopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.
Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Odlikovanje deželnega predsednika Winklerja.

Včeraj popoldne došla je v Ljubljano brzjavna vest, da je **Nj. Veličanstvo našemu deželnemu predsedniku, gospodu And. Winklerju, podelilo red železne krone druge vrste, s katerim redom je združeno tudi plemstvo.** Javno moramo izpovedati, da nas ni kmalu katera koli vest tako radostno prevzela, kajti to odlikovanje je pomembpolno v marsikaterem oziru, ob jednem pa izredno častilno za mesto ljubljansko, za deželo Kranjsko in za ves slovenski narod.

Pomembpolno je to odlikovanje v prvej vrsti zaradi tega, ker se je v obče domnevalo, da se bode stoprav o priliki šeststoletnice cesarska milost manifestirala nasproti nekaterim dostenanstvenikom. Če nam je pa sedaj, ko nas loči še nekoliko mesecev od krasnih slavnostnih dnij, že prilika dana, zabeležiti omenjeno odlikovanje, storimo to v trdnem prepričanju, da je ta cesarski čin baš zaradi tega izvor Najvišega zadovoljstva s pomirljivimi in konciliantnimi nameni sedanje vlade in njenega v sredini Slovenije nastanjenega, pri ogromnej večini prebivalstva jako priljubljenega reprezentanta.

V drugoj vrsti pa je ta žarek cesarjeve milosti nenavadno pomenljiv z ozirom na fakcijo opozicijo, katera je v svojih glasilih dan na dan brez skrbij in brez izbora sredstev in izrazov napadala namestnika cesarjevega, katera je v tem svojem bojem načinu trdovratno vztrajala do današnjega dne. Njej je s tem odlikovanjem zopet z Najvišjega mesta ponovljen označujoči epitheton: Fakcijozna opozicija!

Nadejajmo se, da bode ta sijajna zadostitev, ki je došla našemu deželnemu predsedniku za vse britke napade in strastne pojave, uplivala mogočno na večino še omahljivih elementov, da jim bode nedvom-

ljiv kažipot, kje je pravi tabor in kako se jim je ravnat, ako hočejo pogoditi voljo vlade in našega vitežkega vladarja.

Red železne krone, s katerim je poslavljena gospod deželnemu predsedniku in ki jasno oznanuje, da „cesar clo ga čisla sam“, je pa tudi v ponos vsem meščanom in prebivalcem ljubljanskega mesta, kakor tudi vse naše ožje in naše širje slovenske domovine, kajti odlikovan je mej nami bivajoči predstavitelj sedanja vladne sisteme, s katero se vsi Slovenci brez izjeme strinjam, za katero dosledno delujemo po svojih poslancih. In ker je sedanja smrtnaše politike s tem dobila najmerodajniše priznanje in potrdilo, smemo zaupljivo zreti v bodočnost, da nam doneše, česar še hrepeneče želimo.

Ponosni pa smo tudi zaradi tega, ker je izredno odlični poslavljene vzrasel iz in mej narodom slovenskim, ter se iz lastne moči popel do tako visoke stopinje, pri tem pa nikdar pozabil svojega slovenskega rodu.

Čestitamo tedaj iz vsega srca na tem odlikovanji, s katerim se zopet pomnoži naše narodno plemstvo!

Šolstvo in avtonomija.

[Izv. dop.]

Ustava daje ljudstvu pravico do sodelovanja pri zakonodajstvu. Pri izvrševanju zakonov se udeležujejo v našej ustavnej državi skoro jedino le vladini organi, c. kr. uradniki, le pri nekaterih javnih opravilih imajo pravico sodelovanja tudi avtonomni organi. Pri šolstvu so dale nove šolske postave deželam, okrajem in občinam precej več avtonomije, nego so ga one poprej imele. Dežela gališka pa si je bila priborila precej veliko avtonomijo še pred novima državnima šolskima postavama od 25. maja 1868 in 14. maja 1869, kajti inštitut in osnova gališkega deželnega šolskega sveta je bil ustanovljen s posebnim cesarskim odlokom že 1. 1867.

Zato se je pa moral ustavoverni državni zbor pri sklepanji šolskih postav vselej ozirati na Poljake, ter jim dovoljevati izjeme. Nekaj izjem je pa dovolil v §. 75 državne šolske postave od 14. maja 1869 tudi Kranjski, Bukovini, Istri in Goriški. Torej v centralističnej šolskej postavi zapazimo že nekoliko avtonomističnih določeb, katere takratnim gospodom se ve da niso od srca prišle, toda okolišine so jih v to primorale. — Tega sem se spomnil, čtajoč novine o šolski noveli, predloženi gospodki zbornici, in o ovirah, katere se jej stavijo. Začetkom je marsikdo mislil, da nova šolska nova radi tega ne bude prodrla, ker jej bodo liberalni Nemci preveliko zapreko delali; kajti ti so šolsko novelo za strašno reakcijarno in klerikalno proglašali, dočim se je morda nemškim konservativcem še premalo versko-navdihnena zdela. Sedaj se pa prikazujejo še večje ovire, nad katerimi se utegne ona res razbiti, ker izvirajo nekoliko iz nedostatnosti dobrih določeb za vse razmere po posameznih avstrijskih deželah, nekoliko pa iz važnega državnopravnega vprašanja. Zakaj malo verjetno je, da se ne bi mogla avtonomistična stranka državnega zbora zdjediniti pri doktrinarnem vprašanju o „versko-nrvnem“ ali „nrvnovo-verskem“ značaji šole, ali v tej zadevi, da mora šolski voditelj biti istega veroizpovedanja, kakor je večina njegovih učencev. V teh določbah — bi človek sodil — se bode ujemala vsa desnica z vladnim predlogom, in morda še celo mladočeski poslanci. Toda pri razpravljanju šolske novele vzbudil se je v avtonomistični stranki v istini avtonomistični duh, kateri utegne vso šolsko novelo pokopati. Ali bi to morda državi ali pa posameznim deželam ali narodom škodovalo? Nikakor ne.

Vsaj novele niti liberalni Nemci niti Slovani predlagali niso, marveč so jo terjali jedino le konservativni Nemci, katerim se je pridružila še vlada, ki jo je pomnoženo z nekaterimi praktičnimi §§.

LISTEK.

Fréderic François Chopin.

Chopina prišteva muzikalni zgodovinar Ludovik Nohl rajnovejši dobi godbeni, katera obsega leta 1840—1880.

Tri imena značijo ta vek: Francoz Hektor Berlioz, Madjar Franjo Liszt in nemški Rihard Wagner. Poleg teh se pa popolnoma samostojno vzdiguje François Chopin, R. Schuman in R. Franz, mej tem ko sta F. Schubert in F. Mendelssohn le naslednika Mozarta in Beethoven-a.

Mej samostalnimi glavami imenuje tedaj oni strokovnjak pervega Poljaka Chopina.

Chopin, ali kakor so ga Francozi spačili Frédéric François Ch. porodil se je l. 1810. 8. februarja v Zelozovi-Woti pri Warszavi, sin ubožne, Nemci trdijo da francoske rodbine, kar pa zaradi tega ni verjetno, ker ga je v godbi prvi poučeval Čeh Živny devetletnega dečka; to je opozorilo kneza Radziwiła nanj, in prišel je po njegovem priza-

devanji v warszawski konzervatorij, kjer ga je ravnatelj Elsner osebno odslej odgojeval, in sicer posebno v skladoslovji (kompoziciji).

Izvršivi to visoko šolo podal se je Chopin na Nemško, od tam na Avstrijsko, kjer je prvič na Dunaju l. 1829. javno nastopil. Bival je tu dve leti do l. 1831., od tu ga je močno vleklo v Pariz, kamor so ga klicali vojaki emigranti, po katerih je bil tudi v resnici dobro sprejet in podpiran.

Pariz je bila takrat metropola, središče znanosti in godbene umetnosti, tu je bilo ognjišče revolucije l. 1830, ker slovel je tu za ves izobražen svet takrat odločilni Meyebeer. Pot pa sta temu pripravila Auber s svojo „Nemo s Portici“, in Rossini z „Viljem Tell-om“, katera sta ogenj skrivno netila in gojila, ogenj, vladajoč v prsih vsacega prostega Francoza, le nejevoljno terpečega trinoštvo. Mazziniello v „Nemi Portičanski“ pomenja francozki narodni živelj, znova se vzdigač velikansko in dostojno, pevaje: „Da raztrgamo trinoške verige“.

In v resnici je ta pesem, ta klic osvobodil in navduševal uporno ljudstvo v Bruxelles-u. — Tej operi sledil je Rossinijev „Viljem Tell“, poln

možatih in svobodnih glasov, melodij, katerih bi ne bil nihče pričekoval od njega, pevajočega čisto družače v sužnej obliki razkošne reakcije.

V to življenje, polno upora, gibanja na znanstvenem kakor na umetniškem polju zašel je Chopin.

Ali pri svojih rojaciem emigrantih ni našel jednak delavnosti, jednakega duševnega napora, am-pak po trte obraze, uničene nade, rezignacijo.

Naravno se spozna tedaj vsako Chopin-ovih del po tem žalostnem znaku, kateri žalobože dosedaj odlikuje slovansko poezijo in godbo in umetnost.

Ali ravno po tej lastnosti zaslovel je iz Pariza slovanski skladatelj in umetnik na glasoviru kmalu po celem svetu; — pa kaj mu je pomagala vsa slava, zbolel je na plučnici l. 1837 in nikoli več ni ozdravel.

Po zadnjem svojem koncertnem popotovanju l. 1848. v London, umrl je 17. vinoteka l. 1849, tedaj še le 39 let star, tistega leta kakor naš Prešeren. — Krasnoslovcem pa še ni umrl, pri teh slovih po finej in elegantnej igri, zdržanej s plenitno gracio in dosledno umetnostjo, kajti gleda glasovirovega stavka je bil čisto zaseben in

predložila gospodski zbornici. — Konservativni Nemci so to storili radi tega, ker so od deželnih zborov in od prejšnje vlade v šolskih zadevah zastonj pričakovali pomoči. Zdaj se pa kaže, da bode jedino le večja avtonomija v šolskih zadevah po posameznih deželah rešilna ideja v tej ne mali zmešnjavi. Privoljenje večje avtonomije pri šolskem zakonodajstvu je pa res prav velika želja posameznih dežel in narodov, ter bi se lepo strinjalo z imenom in nazori avtonomistične večine državnega zbora. Najvlada s privoljenjem državnega zbora odstopi šolsko novoletu deželnim zborom, in konec bi bilo vse debate; vsaj bi se s teoretičnega in praktičnega stališča niti državnozborska levica temu protiviti ne smela.

Določbe šolske novele so slične z onimi §§, katere je že državna šolska postava izročila v delokrog deželnim zborom; sicer pa so večine deželnih zborov v Avstriji različne. Tirolskemu, predarlskemu, solnograškemu deželnemu zboru bodo šolska novela morebiti koj ugajala, dolenje avstrijskemu, koroškemu in štajarskemu pa morda nikoli ne. Na ta način n. pr. bi tirolska dežela prišla tudi do nove šolske postave, katere si zdaj pri omejeni avtonomiji ni mogla pridobiti. Kranjskemu deželnemu zboru bi pa prilika dana bila, s šolsko novoletu odprijeti tudi one določbe v svojih starih (od 29. aprila 1873) in novih (9. marca 1879) šolskih postavah, katere tudi ne ugajajo našej deželi, ki ima posebne razmere, in katerej je zač po avtonomnih določbah, ki so jej bile s poslednjo (Vesteneckovo) postavo odvzete.

Torej država naj dà vsaj v šolskih zadevah deželam nekaj avtonomije, a poslednje naj jo pa zopet privoščijo tudi okrajem in občinam, kajti baš šola, dobra šola je tista dragocena ustanova dobro urejenih modernih držav, za katero se zanima kinet in gospod, beač in bogatin, z jedno besedo — sluhern državljan.

Δ

Politični razgled.

Razprtjanje dežele.

V Ljubljani 10. februarja.

V četrtek interpeloval je v državnem zboru knez Lobkovic v imenu vseh klubov desnice vladu glede zadeve Kaminski. Koj na to stavi pa dr. Kopp v imenu levice predlog, naj se voli v tej zadevi preiskovalni komisijon 15 članov; danes uteheljeval bodo ta svoj predlog. Desnica mu bodo bržkone pritrdila, ker je stvar sama izprožila in je res veliko ležeče na tem, da se ta zadeva vsestransko razjasni. Mnogo sicer tak parlamentarni komisijon ne bodo pomagali, ker mu je pravica glede pozivov prič zelo omejena, in ker le od barona Schwarza zavisi, da mu da in koliko mu hoče dati pojasnil; levica pa je dobro informirana o vseh podrobnostih te sleparije, ker ima v svojej sredi dr. Weissa, pravnikina in zaupnika barona Schwarza. Denašnja seja obeta biti tedaj tako zanimljiva, pa tudi viharna, kajti levičarji obnašali se bodo gotovo kot gromoviti Jupiterji, kojim

samostalen, figuriral je tudi čisto drugače, kakor tako zvana dunajska šola in njeni zastopniki, imenitniki na glasoviru: Hummel, Moscheles in Kalkbrenner.

V njegovih skladbah so posebne imenitnosti (etudes) „vaje“, glede muzikalnega sloga, katere morda zaradi tega tako ugajajo, ker se v njih strinja soglasno romantični in poljski narodni živej; se ve da smo že to prednost imenovali rezignacijo, katere je prepolna poljska in morda tudi slovanska zgodovina sploh, vsled tega tudi umetnost, posebno godba.

Osobito je to razvidno in Ch. ovih „mazurk“ (narodni poljski ples), „valčekov“ in „ponočnic“ („nocturnes“), polonaise-ih in impromptu. Ko se o Ch. krasnoslovno-kritično govorí, ga hvali in ocenjuje, menijo se s tem le-ta njegova dela, o katerih se je slavni Fran Liszt tako resnično in lepo izrazil: „slike njegove muzikalne so polno globoke tuge, vročega hrepenenja in blesteče se tolažbe!“

Druge njegove skladbe pa, kakor „sonate“, jeden „trio“, „koncerti“ in „balade“, — so pre-

je neznosen gnus le senca kake sleparije, dasi še plava nad njihovimi glavami duh Giskre in Lasserja, ki nikakor nista bila skrupulozna v prejemu napojnic in mogoče da je Koppov predlog podpisal sam dr. Banhans, kojega proviziska afera je takorekoč portret sedanje Kaminskejeve.

Ortni odsek obravnaval je v zadnji seji načrt postave glede obrtnih nadzornikov, o kojem je poročal posl. Chamiec. Vladivoi zastopnik baron Weigelsperg izjavil je začetkom seje, da bodo vlada v tem odsek radovoljno podpirala. Posl. Moro zahteva, da se obravnavata za nekoliko dni odloži, da se zamorejo člani o tem na tančnejše informirati, oziroma postaviti enketo. Matschek poudarja, da daje ta načrt preveliko oblast nadzornikom in da močno škoduje veliko industrijo. On bodo za specijalno debato glasoval le tedaj, ako se vzprejme predlog Moro-tov. Grof Belcredi dokazuje, da se je ta stvar že dolgo studirala, torej bi se reklo to zadevo le zavleči, ako se pritrdi na svetu Moro-ta. V tem smislu goveri tudi poročevalec. Nato se sklene preiti v specijalno debato z vsemi proti jedinemu glasu Matschekota in postaviti ekspertizo, v katero se voli pet članov velike industrije in obrtnikov iz zbornice, namreč poslanci: Skene, Löblich, Haardt, Sprung in Hladik.

Pogreb Profesoria Szujskega napravila bodo akademija znanosti v Krakovu na svoje stroške. K njemu pričakujeta se ministra Dunajewski, Ziemialkowski, veliko število članov poljskega kluba in imenitne osebe iz Lvova, Varšave in Poznanskega.

Vnajanje države.

Porta odbila je zahtevo kneza bulgarskega, da sme ustanoviti si nov bulgarski red; pripravljena pa je dovoliti knezu, da sme do posebne meje podeljevati turške rede. — Premembre v bulgarskem kabinetu so se že zvršile. Ministrum vnajnih poslov imenovan je šef politične pisarne knezove, dr. Stojlov, kateri pa obdrži tudi dosedanje funkcije. Dr. Stojlov studiral je v Heidelbergu, je še mlad človek, kateri pa si je s svojim izrednim, obte pripoznanim talentom na političnem polju pridobil že jako dobro ime in kojega smatrajo vse stranke v deželi najspodbnejšega za ta posel. Druga prememba zadeva portefeuille javnih del, katerega je doslej opravljaj rusk general Sobolev; ta posel izročil se je finančnemu ministru Natčević-u. Ministerstvo javnih del je najvažnejši ressort v kabinetu, aka se jemlje ozir na vprašanje bulgarskih železnic, ki se bodo imelo v kratkem rešiti. Natčević vodil je deželne finance že v prvem kabinetu l. 1879. in priuše k svojemu težavnemu in odgovornemu poslu seboj jako bogato politično izkuvstvo in ročnost. Natčević je ob jednem tudi bulgarsk pisatelj in, kar je posebno poudarjati, izredno dobro pozna svoj narod in njegove financijske sile.

V Italiji namerava se revidirati izročilna postava in se bodo parlamentu kmalu predložili dotedni načrti. Komisijon, katerega je v to postavil minister vnajnih zadev Mancini, dokončal je svoje delo in je vzprejel nazore ministrove. Ta predloga uvrstila bodo tudi atentate na monarhe meje proste zločine, ki so podvrženi naredbam o izročitvi; izjemo pripušta le tedaj, ako se jednak zločen izvrši v kakem uporu ali občnej revolucionjski ustaji; le takrat ima se tak zločin smatrati političnim in se v tem slučaju krivec ne izroči.

Jules Ferry zanikal bodo najbrže sestavo francoskega kabimenta; v tem slučaju bodo Grévy baje prvo poslanku kamore, Brissonu, naložil ta posel.

Velikanske, preobširne, neskončno se raztezajoče, tedaj poslušalec tako ne poprimejo, kakor njegove „mazurke“ in „etudes“. — Preveliko bolest, pretragično tugo čitaš v njih, tako, da nemškim kritikom in njihovim ušesu niso ugajale: prepolne so obupnosti, razdraženosti: kmalu te ti glasovi dvignejo na vrhunc sreče in zadovoljnosti, kmalu te pahnejo zopet v brezdrožnosti in tuge, kjer preneha sicer tako vvišeno umetnikovo soglasje.

Da je postal Ch. glasovit, niso mu ni Slovani ni Slovenci k temu pripomogli; tedaj se zadostujmo s tem, da ga častimo in uživamo.

Kakor smo pa glede Ch. zakrivili, ne grešimo v drugič na možu, kateri se je kakor zvezda na muzikalnem obnebji nedavno zasvetel; ta zvezda je Čeh Dvořák, o katerem prihodnjič.

Junak našega časa.

(Roman M. Lermontova posl. J. P.)

Maksim Maksimič.

(Dalje.)

Pograbil sem hitro papirje in jih nesel proč, da bi se ne premislil stotnik. Kmalu prišli so mi

— V senatu posvetovala se je četrtek v prvem čitanju postava o pretendentih. Komisijon načrtoval je postavo zavreči. Obravnavata preložila se je potem na soboto. Tribune so bile natlačeno polne, celo maršal Mac Mahon je bil navzočen. — General Billot prevzame poveljništvo šestega corpsa kot naslednik Chauzy-jev.

Dopisi.

Iz Gradca 8. februarja. [Izv. dop.] (Doneski za „Mir“, „Triglav“, „Slovanska Čitalnica“.) Kakor povsod, kjer se nahajajo zavedni Slovenci, nabiralo se je tudi mej nami za „Mir“, da i mi pripomoremo, da se Slovenci na Koroškem zavejo svoje narodnosti, ter se ohranijo našemu, itak že malemu narodu. Nabralo se je 21 gld. Ta svota res ni Bog ve kako velika, ali če se pomisli, da so večinoma žrtvovali, v resnici žrtvovali, dijaki, moremo prav zadovoljni biti. Pokazali so zopet, kajtor že toliko i tolkokrat, da najdejo, akoravno njihovo stanje ni Bog ve kako sijajno, še vedno novce, kendar zahteva to narodna čast ali korist, da ga položi kot žrtvo na oltar domovine! Pokazali so, da so vredni sinovi slovenskega naroda, za česar omiku je država potrosila bore malo; naroda, kateri je zlagal novce do novca, da si je spravil sam sredstva do omike; naroda, kateri si je jedino po žrtvah svojih sinov ohranil narodnost in si zagotovil bodočnost! Ohranijo si naj to požrtvovalnost še do takrat, ko bodo lehko več žrtvovali, kajti mali narodi, kajtor je naš, morejo se le tedaj uspešno natecati s svojimi sosedji, aka je njihova požrtvovalnost toliko večja, kolikor je njihov broj manjši!

Zbori akademičnega društva „Triglava“ bili so do sedaj prava zbiralica slovenskih dijakov. Tukaj si mogel opazovati celo gibanje i življenje slovenske mladine, njeno goreče navdušenost za narodno stvar, njene idejale. Dozdeva se tam pa, kakor da je ta ogenj narodnega čutja nekoliko se ohladil; narodnost katera je dosedaj zauzemala kot najvišji i najblaziji idejal prvo mesto, umaknila se je drugemu idejalu, pivu! Ker Triglavovih zborov glavni namen ni in ne more biti pitje, začeli so marsikateri izostajati od zborov, ter mej prijatelji agitovati, naj ne gredo k Triglavu, naj gredo raji „kroat“. Zbirajo se potem z jednim namenom, da pijejo, ter spravijo baje res prav srednjeveške množine „te božje pijače“ pod streho. Piti je sicer lepa i koristna stvar, ali da bi v pitji iskala svoj idejal, to se nam vender slovenske mladine, ne vidi vredno!

„Slovanska Čitalnica“ prav lepo v svojem tihem ali blagem delovanji napreduje. S prvim t. m. preselila se je v nove prostore, kateri so bolje pripravljeni njenim namenom. V kratkem času svojega obstanka utrdila se je do dobrega, ter si spravila že vso potrebno pohištvo. Čuditi se je skoro, kako je odbor pri tako pičlih dohodkih mogel to doseči. V Gradeči je namreč sicer mnogo Slovanov, in Čitalnica

Dalje v prilogi.

povedati, da čez jedno uro odide okazija; ukazal sem naložiti svoje reči. Stotnik prišel je v sobo, ko sem bil jaz že napravljen za na pot; a kakor se je videlo, on se ni pripravil na odhod, njegov obraz bil je hladen.

— Ali vi ne odpotujete, Maksim Maksimič?

— Ne.

— Zakaj pa ne!

— Poveljnika še nisem videl, a oddati mu imam tako važne reči.

— Vsaj ste že bili pri njem?

— Bil sem res, rekel je malo v zadregi, a nisem ga dobil doma... čakati ga pa nisem hotel.

Razumel sem; ubogi starec je prvikrat v življenju opustil službne zadeve radi svojih potreb, če govorimo v knjižnem jeziku — a kako plačilo dobil je za to!

— Prav žal mi je, Maksim Maksimič, rekel sem mu, da se ločiva tako hitro.

— Kaj se vi brigate za nas neizobražene starce! Sedanja mladež je posvetna in prevzetna; dokler vam švigačke čerkeske krogle okrog glav,

im prijevek „slovenska“, ali ga, žal, do sedaj ne zasluži. Članovi so skoro sami Slovenci, jedino nekoliko Čehov pokazalo je zopet, da so Čehi vedno in povsod Slovani. Upajmo, da bodes časom naslov „slovenska“ nehal biti strašilo, da bodo potem pristopili še sinovi ostalih slovanskih narodov, kakor tudi, da bodo Slovenci, ki se do sedaj Čitalnice še ogibajo, iskali tukaj svoje središče.

O pozajoči.

Iz Gradca 8. februarja. [Izv. dop.] (Germany irredenta.) Tukajšnji nemški vseučiliščni znani so že od nekdaj kot iskreni nacionalci, ki vsako priliko porabijo, da pokažejo svetu svojo politično zrelost.

Lansko leto n. pr. brzojavili so na Nemško, kjer je neko društvo priredilo slavnost, da jih pozdravlja iz Gradca „Germany irredenta.“ Burschenschaft, katere članovi so ta brzojav poslali med svet, je c. kr. namestništvo razpustilo. Dijaki pa so se izgovarjali, da so bili tako pijani, da niso vedeli, kaj so storili, kar, se ve da, radi verjamemo, kajti znano je, da nemški kori in burši ravno ne vidijo radi polnih čaš pred seboj. No Latinec pravi: in vino veritas. —

V jeseni, ko je bil nemških vseučiliščnikov komers, kričali so: slava našemu Schönererju, našemu poslancu! dokler jih ni c. kr. komisar razgnal.

Radovedni čakali smo torej, kaj nam prinese ples nemških vseučiliščnikov, kajti da brez vsega ne bo, to je bilo gotovo. In res bilo je nekaj! V redutnih prostorih, v katerih je bil ples, videl si v carskem salonu oboroženo germanijo, menda kot posebno prikladen izraz pravega avstrijskega mišljenja, potem pa na tako imenovanih „Dammenspenden“ enoglage pruske orle, tako da je človek nehote pozabil na te „vražje rumeno-črne“ mejne stebre, ter si domišljal, da biva že med belo-črnimi. Rektorat, ki je ob svojem času, kakor se bodo čestiti gg. čitalatelji „Slov. Naroda“ še spominjali, izdal tako energičen oglas na italijanske dijake, ter jih strogo opominjal, naj se čuvajo vseh političnih demonstracij, poklical je že dvakrat ude odbora, kateri je ples priredil, k sebi. Tudi državni pravnik je baje obrnil svoje oko na te pruske orle in oboroženo germanijo. Kaj je zapazil na njih, kaj se bo izkuhalo iz tega, poročam o priliki. —

Nehote se spominjamo časov, ko so v Celji stirali več slovenskih dijakov, ker so samo peli rusko himno. Kaj bi se zgodilo, ko bi n. pr. Triglaviani pri kakovej slavnosti porabili ruske orle za dekoracijo? —

Židovski listi prinašali bi dolge članke o zatozi slovenskih dijakov; v državnem zboru vprašala bi se vlada, ali še ni storila potrebnih korakov itd.

Se ve da, če nemški dijaki pruske orle tako čislajo, je to stvar čisto nedolžna, „si duo faciunt idem, non est idem.“ Kar Nemec stori, je vse dobro in hvalevredno; kar stori Sloven, pa je slabo in hudo, kajti Sloven ni dobil tiste milosti božje, brez

samo vam dobrati, a če se vidimo pozneje, je pa vas še sram podati roko staremu prijatelju.

— Tacega očitanja nisem zaslužil, Maksim Maksimič.

— Da, nikar ne zamerite, jaz govorim, kar mi pride na jezik; a vam voščim srečno in veselo pot.

— Poslovila sva se prav suho. Dobri Maksim Maksimič bil je zopet strogi in trmasti štabni stotnik! In zakaj? Zato, ker mu je podal Pečorin iz raztresenosti ali iz kakega drugačega uzroka samo roko, ko ga je on hotel objeti okrog vrata: Žalostno je videti, ko mladenič zgubi najlepše nade in sanje, ko se mu raztrga rožino zagrinjalo, skoz katero je prej gledal človeška dela in čuvstva, če tudi je še upanje, da zameni on stare zmote z novimi, ravno tako minljivimi, a zategadelj ne manj sladkimi.... A s čim jih hoče nadomestiti mož v letih Maksima Maksimiča? Nehoté okameni srce in zapre se duša....

Odpotoval sem sam.

(Dalje prih.)

katere človek ne more nič zaslужega storiti, katero pa je Nemec že v zibelj dobil, namreč „umgangssprache.“

Iz Vipave 8. februarja. [Izv. dop.] Vipavska poddržnica domoljubnega deželnega pomočnega društva rudečega križa za Kranjsko napravila je na pustni terek v prostorih g. Josipa Žvokelj-na svojo drugo letošnjo veselico. — Ta veselica ni samo vredna vrstnica prve od 7. prosinca t. l., ampak ono še celo prekosi in z vso pravico popolnem brez vsake pretirnosti smemo jo imenovati sijajno na vsako stran. Po tem večeru soditi je treba društvu dati vso čast in hvalo in z veseljem se mora pozdravljati odbor, kateri tako vestno izpoljuje svoje dolžnosti in ob jednem skrb, da se naše socijalne razmere v toliko kratkem času tako rapidno izboljšujejo, da se mora voditeljem društva gratulirati na takem uspehu. —

Mi stvari nikakor ne pretiravamo, trdeč, da je celo po mestih malo takih večerov, kakor je bil na pust tukaj, kjer je burja doma. Požrtvovaluega g. J. Žvokelj-na prostori pa so tudi kakor navlašč za jednake zabave; prostorna dvorana in prijazne bližnje sobe: kdo bi se ne radoval, ako je v teh prostorih zbrana družba, katerej se na prvi hip spozna, da je tu zbirališče elite cele Vipavske doline, da je tu kraj, kamor se inteligentni svet ne pomislija, ali bi šel v ta krog ali ne, ker dobro ve, da tu insultiran ne bode, in da je tu olika in omika, a tudi kurtoazija doma.

Krasno dekorirana in fino razsvitljena dvorana bila je polna elegantno opravljenih dam in neumorno „delavnih“ plesalcev. Poleg najodličnejših družin iz Vipave je bila tu skoro da vsa gospoda iz prijazne Ajdovščine in gostje iz Št. Vida, Razdrtega, Postojne, Črnice, Lokavca, Šturiže, Cola in iz Logatca, mej temi c. kr. okrajni glavar g. Mahkot in celo odlični gostje iz bele Ljubljane in iz drugih krajev in več častnikov različnih branž. — Krasni spol je bil tako dobro zastopan, da smo v zadregi, katerej častnih plesalk da bi dali žezlo kraljice, odlikujemo zatorej vse z jednako pohvalo, da so izvrstno in vstrajno do zadnjega plesale in omenimo specijalno samo naše vrle gospe grofinje Lanthieri, katera že itak slovi po svojej izrednej uljednosti in ljubeznivosti in finem okusu. Plesalo se je na vso moč živahno, vlasti pa je ugajal kotiljon, katerega je prav originalno aranžiral g. sodnijski adjunkt Hauffen. Kadrilje plesalo je 26 parov in bazar se je gotovo povoljno obnesel, ker so se vsi kuverti iz papirček razprodali.

Mej počitkom in po počitku pa se je v družbah vseh sob veselo prepevalo, za kar se nam je vzlasti pevovodji g. A. Perne-tu in zares neutrudljivim in izbornim pevcem iz Ajdovščine zahvaliti.

S kratka: veselica je bila v pravem pomenu besede sijajna in vršila se je s početka do konca v naj lepšem redu in v splošno zadovoljnost in čul se je sploh le jeden glas: izvrstno! — Najboljši dokaz, da je bil ta večer kaj posebnega, je pač faktum, da so osobe, o katerih je znano, da se sicer kmalu po uradnem delu odstranijo, ta pot vrlo do belega dne vzdržale. Tega dopisa pa boljše končati ne moremo, kakor da izrečemo srčno zahvalo vsem onim damam in družinam, katere so požrtvovalno odboru na strani stale, in društvu rudečega križa omogočile uspeh, na katerega so lahko najbolj ponosni za društvo neprecenljivo zasluzni, neumorno delavni odborniki gg.: Deperis, grof Lanthieri, župan Karol Dolenc, Schwickert in Hauffen.

Domace stvari.

— (Gospod deželni predsednik Winkler) odpeljal se je danes zjutraj ob 1/11. uri z brzovlakom na Dunaj.

— (Danes) klub pri Tavčarji. Točno ob 8. uri.

— („Slovenko društvo“) v Mariboru je nameravalo sklicati shod v Sevnici dne 18. februarja v Šoštanji na veliki ponedeljek. Pri teh zborovanjih bi g. dr. Vošnjak bil ob jednem poročal o delovanji državnega zbora. Ker je pa gospod dr. Vošnjak „Slovenskemu društvu“ naznanil, da

bil mu zdaj zaradi zasedanja državnega zbora ne bilo mogoče shoda v Sevnici se udeležiti, odložil je odbor shod v Sevnici na poznejši čas; v Šoštanji pa se bode vsakako zborovalo na velikonočni ponedeljek.

— (Pevski zbor ljubljanske Čitalnice) imel bode zanaprej redne svoje pevske vaje vsako sredo in soboto ob 8. uri zvečer, namesto dosedanjih ob torkih in petkih. Premembra ta potrebna je bila z ozirom na pevce-Sokolce, kateri imajo ob nazadnje imenovanih časih svoje telovadbe. Začenja se z novim redom že z današnjim dnem; razen tega bodo pa zavoljo važnega dogodka tudi prihodnji ponedeljek in terek pevske vaje, h katerim vabi najuljajne vse gg. pevce odbor.

— (Iz Gornjega grada) se nam piše v 9. dan t. m. „Pri nas imamo gospoda, ki si je, ne vem kako, menda po kmetskem pregovoru „gliha v kuh strihu“, nabral nekoliko somišljenkov, ki nas narodnake že kar očitno pikajo. Mej njimi so pa taki, da je škoda besedij, a če ne bode miru, treba jih bode vender malo potipati, to pa pri prilikli. Za danes le toliko, da, ko je neki posestnik branil se nemškega pisma, dobit je za odgovor: „Če ti nemški ne znaš, pajaz slovenski ne zastopim.“ Ne gledé na neopravilenost tega neolkanega odgovora, bi vender gospodom svetovali, naj si odvadijo razvado, vsacega tikat, če pa tega ne morejo, naj idejo na Tirolsko, tam se kaj tacega bolj obraita.

— (V Gornjem gradu) vršila se je 4. t. m. veselica z maskarado, ki je bila jako živahna in obiskovana po tako izvrstno opravljenih maskah. Tudi pri tomboli bil je precejšen dohodek, kar se je deloma zahvaliti gospodom iz Ljubnega, ki so bili tako prijazni, da so se udeležili. Hvala vsem!

— (V kranjsko hranilnico) bilo je meseca januvara uloženih od 1814 strank 271.965 gld., 1010 strank pa se je vrnilo ulog 194.092 gld., tedaj se je uložilo 77.893 gld. več, nego izplačalo.

— (V Tuhinjski dolini) pripravili so gg. Fröhlich, Levec in Rode okolo 7—8 oralov zemljšča za hmeljorejo, ker so ondu tla kakor tudi vse druge razmere tako ugodne.

— („Vrtec“, časopis s podobami za slovensko mladino) je prinesel za mesec februarij naslednje poučno-zabavno berilo: 1) Vrtcu, (pesen) zl. S. Magolič; 2) Boris ali krščenje Bolgarov, zgodovinska povest; posl. J. S.; 3) Jezus in sv. Peter (národná legenda); 4) Učitelj Ivanko (s podobo); 5) Ujeti vrabec (pesen); 6) Baron Fran Trenk (s podobo); 7) Kostanjevica; 8) Palme (z dvema podobama); 9) Oslova tolažba (basen); 10) Drobine, kratkočasnice, uganke in slovstvene stvari. — (Celoletna naročnina „Vrteca“ je 2 gld. 60 kr.; za pol leta 1 gld. 30 kr.).

— (Cene živeža,) Kig. govedine stoji v Beču 71—57 kr.; v Pragi 60—55 kr.; v Liniju 66 kr.; v Gradcu 64 kr.; a v Zagrebu 48—40 kr.;

— Kig. teletnine: v Beču 75 kr.; v Pragi 62 kr.; v Gradcu 64 kr.; v Zagrebu 52—50 kr. — Kilgr. bravine: v Beču 65 kr.; v Pragi 54 kr.; v Brnu 54 kraj.; v Zagrebu 30 kraj. — Kilogram svinjine: v Beču 83 kraj.; v Pragi 64 kraj.; v Liniju 70 kraj.; v Gradcu 68 kraj.; v Zagrebu 50 kr. Extra („Zagrabiam“) non est vita, et si est vita, non est ita.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 10. februarja. „Fremdenblatt“: Cesars podelil je deželnima predsednikoma v Kranjskej in Koroškej red železne krone druge vrste.

Dunaj 10. februarja. Pino odgovoril je na interpelacijo glede Kaminskega, da se je gradba galiske transversalke prepustila glavnemu podjetniku v interesu gotovejše, hitrejše in ceneje gradbe in da se je državnemu pravdništvu naložilo, da prične sodnijsko preiskavo. Kopp utemeljuje svoj predlog in sumniči trgovinskega ministra, a Taaffe zavrne Kopova sumničenja z vso odločnostjo, sicer pa izjavi, da je z izvolitvijo komisije sporazumljjen. Isto tako izjavi se Grocholski v imenu

Dunaj! Paris! London!

Čujte in strmite!

Oskrbištvo mase falirane „velike anglo-britiške srebrniuske tovarne“ prodaje vso čiherno robo pod pravo ceno. Če se pošlje ali poštno povzame 8 gl. 70 kr., dobiješ lična mizna oprava iz čistega, najfinjejšega anglo-britiškega srebra, (katera je veljala prej več ko 40 gl.), in dobi vsak naročnik pismeno garancijo, da ostane jedilno orodje 10 let lepo belo.

6 namiznih nožev z izvrstnim jeklenim rezalom,
6 pravih anglo-britanskih srebrnih vilic,
6 masivnih anglo-britanskih srebrnih žlič,
6 finih anglo-britanskih srebrnih žlič,
1 teška anglo-britanska srebrna zajemalnica za juho,
1 masivna anglo-britanska srebrna zajemalnica za mleko,
6 izvrstnih anglo-britanskih srebrnih nožnih podstavkov,
6 masivnih anglo-britanskih srebrnih žliče za pojuznik,
6 pravih anglo-britanskih srebrnih vilic za pojuznik,
1 izvrstna posodica za poper ali sladkor,
6 lepih masivnih čašic za jajca,
6 najfinjejših anglo-britanskih srebrnih žlič za jajca,
1 krasen anglo-britanski srebern podstavnik 30 cm. dolg,
3 krasne najfinje skledice za sladkor z visokimi nožicami,
1 cedilo za čaj, najboljše vrste,
2 izborna namizna salonska svečnika,
64 kosov.

V dokaz, da moja anonsa

nij sleparska,

se tu javno obvezem, da vzamem blago, ako ne ugaja, brez ugovora nazaj.

Kdor hoče tedaj za svoj denar dobiti dobro in solido blago, ne pa kako šušmarijo, ta naj se, dokler je še kaj v zalogi, zaupljivo obrne na

J. H. Rabinovitz-a, Dunaj,

Central-Depot der anglo-britischen Silberfabrik, II., Schiff-amtsasse 20.

Snažilni prašek za tako orodje se tudi pri meni dobiva. Cena škatelci 15 kr. (74-2)

Filijale: v Parizi, Londonu.

2000 najslavnjejših zdravnikov Evropskih, katerih spričevala se bodo pribela, ordinujejo

Popp-ova zobna zdravila

kot najboljša za usta in zobe. — Kolajne raznih razstav.

Izza 30 let izkušena

Anatherin zobna voda

dr. J. G. POPP-a na Dunaji,

c. kr. dvornega zdravnika, I., Bognergasse 2.

Radikalni zobni lek za vsako zobobolje, vsako bolezni v ustih in v dlesnu, olajšuje zobenje pri otrocih in je neogibna pri uporabi mineralnih vod, izdatna za grjanje pri kroničnem vratobolji in zoper difteritido.

Velika sklenica po 1 gld. 40 kr., srednja po 1 gld. in mala po 50 kr.

vegetab. zobni prašek stori po rabi zobe blesteče, ne da jih pokvari. Cena škatelci 63 kr.

Anath.-zobna pasta v steklenih skledicah po 1 gld. 22 kr., za čiščenje in ohranjanje zob, odpravo slabega duha in zobnega kamena.

arom. zobna pasta, zobje po kratkem uporabljenji. Zobje (pravi in umetni) se ohranijo in zabrani se zobobolje. Po 35 kr. za jeden kos.

zobna plomba, praktično in najsigurnejša, začne se vsak lahko sam plombira ôtle zobe. Cena za zavitek 2 gld. 10 kr.

med. milo iz zelišč, izvrstno toa-

zoper hraste, lišaj in pege, za čiščenje in ohranjanje bele, čiste polti, zoper ujedece, ogree in kurje polti. Cena 30 kr.

zobna sredstva se vnovič upotrebjujejo v Dunajskoj e. kr. občnej bolnici na pri-očanje profesorja Drasche-ja in se pripoznavajo za izvrstna.

Pred ponarejtvami se svari, s katerimi si pomagajo nekateri fabrikantje, da si osvojevajo tovarniško znamko, ki je mojej jako podobna in izdelejajo blago, ki je po zunanjosti mojemu zelo jednak.

Pri nakupu vsakega izdelka naj se natanko pazi na firmo. (776-3)

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trakozy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petrič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofje Loka: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Böhmehes, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarji; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Črnomlji: J. Blazek, lekar; v Višnji: V. Kordas, lekar; v Pontalu: P. Osaria, lekar.

Rezbarja (Bildhauer),

ki je dobro izurjen rezljati iz lesa, išče tukajšnji mizarski mojster proti dobi plači. — Natančno izvē se pri administraciji „Slovenskega Naroda“. (82-2)

Občeznana gostilna z dvoriščem in vrtom

pri Guži-ji v Spodnjej Šiški

dá se od sv. Jurija 1883 naprej v najem.

Pisemo ali ustno zvedo se pogoji ravno tam pri

Vinku Novaku,
trgovcu.

(71-3)

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika,
da si za polovico prave cene
omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska paž podaja.

Politične razmere, ki so nastale v vsej Evropi, zadele so tudi Švice; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarna, tako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodaja svojih ur. Te tako zvane Washingtonske žepne ure so najboljše ure vsega sveta, koje so izredno elegantno gravirane in glijosirane ter so amerikanskega sistema.

Vse ure so natanko repasirane ter garantiramo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristojecu uro nazaj vracemo in z drugo zamenjamo.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katero se pri kozicu navijajo brez ključa, s kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogivaljeno pozlačene, z verižico, medaljonom itd., preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruh) od srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinov, z emaliiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim stekлом, natančno na sekunde repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov ur na valje (cylinder-uh) v glijosiranih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim stekлом, tekočih na 8 rubinov, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržumastim etuijem, preje gl. 15, zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov ur na sidro (anker-uh) od pravega 13lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 1 rubinov, razen tega tudi električnim potom pozlačene, fino regulirane. Vsaka tako ura stala je preje gl. 27, zdaj pa samo gl. 11.40.

650 komadov ur za dame od pravega 13lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 8 rubinov, elegantno in najfinje pozlačene, pridjana je tudi benecijanska vratna verižica; preje je stal jeden komad gl. 28, zdaj pa samo gl. 15.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. kr. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja, tako da nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri dà se zastonj tudi jedna urna verižica, medaljon, baržumasti etui in ključ; vsaka tako ura stala je preje gl. 35, zdaj pa neverjetno samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje gl. 100 zdaj gl. 40.

650 komadov ur z stene v finem emali okviru in z bilom, repasirane; preje jeden komad gl. 6, zdaj samo gl. 3.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalnej mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf

der

Uhrenfabrik Fromm,
Wien, Rothenburgstrasse Nr. 9,
Parterre. (28-5)

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanju

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu

pri Dunaji, vila Kothe.

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji Jul. pl. Trnkocezy in v vseh lekarnah, droguerijah, parfumerijah, pro-dajnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Zoper jetiko!

Radgostski

univerzalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celitički,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčeve slabosti, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanih pisem razpolagajo se v prepričanje

Javna zahvala.

Gospodu J. Seichertu, lekarju v Rožnovi v Radgostskem.

Cestiti gospod!

Po dostanju nevarnem pijučem vnetji mučil me je cele tri leta subi kašelj in ponavljajoča se hripenost. Pretečeno jesen postal je moje žalostno stanje tako hudo, da sem celo kosce streljene krvi izkašljal in trpel sem pri tem zarad prebavljanja in telesne slabosti, mrzile in ponoven me jako slabecem potenji. Zdravnik — moj dobr priatelj — konstatiral je začutno jetiko!

Po dolgem brezvsem pijučem zdravju poskusil sem vsled sveta mojega zdravnika kot zadnji pripomoček Vaš Radgostski univerzalni čaj, kateremu se zahvaljuje uže mnogi v našem mestu za zoper pridobljeno zdravje, ter rabim za olajšanje suhega in žgečega kašanja Vaše Rožnovske celitičke.

V kratkej dobi zboljšalo se je moje brezupno stanje tako, da se čudijo vsi moji znanci, kakor tudi moj zdravnik, kateri nikakoršnega ozdravljenja nijupal.

Kašjanje nehalo je popolnem, ravno tako nijsem več kri pijuval in nehalo je tudi ponočno potenje, povrnli se je zoper tek in močnejši kot poprej, in tako pridobil je moje slabo telo zoper poprejšnjo krepost in elasticite.

Komaj po štiridešetnem uživanju sem popolnem zdrav in vesel in zahvaljujem svoje ozdravljenje poleg Bogu jedino le Vašim pripomočkom.

Prisim Vaše blagorodje moje starej materi, katere uže štiri leta trpi na srčen bodenji in teškem dihanju, pripisati proti poštemu povzetku dva paketa tega čaja in ravno toliko škatlico maho-rastlinskih celitičkov, in želim iz srca, da bi ta izvrstni lek in ne dragi hrušav zaslужeno splošno pripoznanje pridobil, ter ostajam s posebnim spoštovanjem Vašemu blagorodu hvaležni (136-2).

Ivan Celeryn, kaplan.

V Cerkovici (na Čškem).

Od tega po zdravniški razložbi in prodpiši pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z naskozom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlica Rožnovskih maho-rastlinskih celitičkov.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celitički dobivajo se vedno le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi na Moravskem, in razposiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi začute sledile lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejsek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradišču, A. Marek in J. Kupfer-schmid v Celji, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemannu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, priznjena natančno po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepljenje in vzdržanje vida v vsaki starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz

Umetne zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem amerikanskem sistemu v zlatu, vulkanitu ali celulojidu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin **zobni zdravnik A. Paichel**, poleg Hrudeckega mostu, v I. nadstropji.

(574—46)

nemške in nemško-slovenske priporoča po nizkej ceni
"NARODNA TISKARNA" v Ljubljani.

Vožne liste

Dosežena ozdravljenja

jetične bolezni, občne slabosti, slabega prebavljenja in teka, kašla, bolezni v grlu, želodci, prsih in plučah z **Ivan Hoff**-ovimi sladnimi preparati, z jedino pravim **Ivan Hoff**-ovim sladnim zdravstvenim pivom, sladno zdravilno čokolado in sladnimi bonboni, kateri preparati so dobili že 58 odlikovanj; jedino pravi in zdravilni le, če so v modrem papirji in če imajo na znamki izumiteljevo sliko.

C. kr. dvornemu založniku glavnih suverenov Evropskih, gospodu **Ivanu Hoff-u**, kr. komisjskemu svetovalcu, posestniku zlatega križca za zasluge s krono, vitez visokih pruskih in nemških redov, na Dunaji; tovarna: **Grabenhof, Bräunerstrasse 2, comptoir in fabriška zaloge: Graben, Bräunerstrasse 8.**

Vaše blagorodje!

Berlin, 31. oktobra 1882.

Ko se najiskrenje zahvaljujem izumitelju Iv. Hoff-ovih sladnih izlečkov, evropsko slavnemu dvornemu založniku mnogih vladarjev, g. Iv. Hoff-u v Berolini, storim to zato, ker mi je z njegovo srečno iznajdbo sladnega zdravilnega piva rešil življenje. Jedno leto je že temu, da sem občutil v prsih neko težo, ki me je hotela končati. Vedno opasneje mi je bilo. Ko se je moj zdravnik vsestransko trudil olajšati mi trpljenje, svetoval mi je slednjič, da naj opustim vsa doslej uporabljana zdravila in da naj poskusim s sladnimi izlečkom Iv. Hoff-ovim. Prav z upadlim upanjem pričel sem z nasvetovanimi zdravili.

Pa jedva je preteklo mesec dñij, ko je bil že moj život kar izpremenjen; novo življenje mi je vzhajalo, občutil sem nepopisljivo olajšanje, kakor nikdar mej svojo dolgotrajno boleznijo. Naravno, da sem nastavil zdravilo. — Hvala Bogu, sedaj sem zdřav! Poleg svojemu zdravniku zahvaljujem se le Iv. Hoff-u za svoje zdravje. Naj bi še dolgo dolgo časa deloval v prid trpečemu človeštvu!

W. Ziegenbein, zasebnik, Unter den Linden 78.

Cene pravemu **Iv. Hoff-ovemu sladnjemu zdravilnemu pivu**: 13 steklenicam 6·06 gld., 28 steklenicam 12·68 gld., 58 steklenicam 25·48 gld. — Od 13 steklenic više prosti dovoz v hišo. **Pošiljano izven Dunaja**: 13 steklenic 7·26 gld., 28 steklenic 14·60 gld., 58 steklenic 29·10 gld.; $\frac{1}{2}$ kile sladne čokolade I. 2·40 gld., II. 1·60 gld., III. 1 gld. (Pri višjih množinah rabat.) — Sladnih bonbonov zavitek 60 kr. (tudi $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{4}$ zaviteka). **Izpod 2 gld.** se nicensa ne razpošilja.

Glavne zaloge v Ljubljani: P. Lassnik, trgovec; v Celji: J. Kupferschmid; v Mariboru: F. P. Holasek; v Gorici: G. Cristofolletti; v Reki: N. Pavačić; v Ptuj: J. Kasimir, V. Sellinschegg; v Tržiči: F. Reitharek in pa po vseh večjih lekarnah po deželi.

(26—5)

58krat odlikovano. Ustanovljeno leta 1847.

Ivana Hoffa zdravstveno pivo iz sladnega izlečka proti oslabljenju, siromaštu na krv, kakor tudi najboljše sredstvo rekonvalescentom od vsake bolezni.

Ivana Hoffa koncentrirani sladni izleček za na prsih in plučih bolne, za zastareli kašelj in neduho.

Tisoč priznanj iz vseh delov sveta je najboljši dokaz zdravstvene vrednosti Ivan Hoffovih sladnih prečarov.

Najnovejše zahvalnice.

G. Ivanu Hoffu, izumitelju po vsem svetu razširjenih preparatov iz sladnjem izlečku, Dunaj, I., Graben, Bräunerstrasse št. 8. **Tovarna: Grabenhof št. 2.**

Blagorodni gospod! S hvaležnostjo Vamjavljam, da so Vaše zdravstveno pivo iz sladnega izlečka **Ivana Hoffa** ter Vaši Hoffovi sladni bonboni za prsa pri mojej bolezni izvrstno pomagali. Sedaj lahko glasnejše govorim, kašelj in bolečina v prsih mi ponehuje ter se nadejam, da budem mogel skočno Vam na čast zaklicati: "Živio plemeniški gospod Ivan Hoff!" Prosim Vas, da mi zopet pošljete 13 sklenic piva in jeden zavitek sladnih bonbonov. Znamenjujem se odličnim spoštovanjem

Trnovo (na Hrvatskem), 8. avgusta 1882.

Mihail Lovroe, učitelj.

Vaše blagorodje! Prosim Vas, pošljite mi zopet po poštnem povzetji 28 sklenic Vašega izvrstnega Iv. Hoffovega zdravstvenega piva iz sladnega izlečka in 5 zavitekov Ivan Hoffovih sladnih bonbonov za prsa v modrem papirji. Ob enem *Vam poročam, da sem v sled plučnega vnetja in jedno leto trajajočega bljuvanja krv uže pet let bolhal* na hripavosti in bodenji v dušniku; odkar pa rabim sladno pivo, se uže veliko bolje počutim ter upam, da budem po daljšem uporabljeni popolnem ozdravljen; sicer pa, če le moje zdravje vsaj tako ostane, kakor je sedaj, sem popolnem zadovoljen z zdravstvenim vsphem Vašega Iv. Hoffovega piva iz sladnega izlečka. Z najodličnejšim spoštovanjem Vam vedno udani

Eduard Kollman, zemljemerski nadzornik.

Maribor, 27. novembra 1882.

Glavne zaloge v Ljubljani: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Mih. Kastner.

V Kranji: Franjo Dolenc; v Celji: Kupferschmidt, lekarnar; v Reki: G. Catti, lekarnar; v Gorici: G. Cristofolletti, v Mariboru: P. Holasek; v Ptuj: Kasimir; v Pulji: Monay; v Trstu: lekarnar J. Seravallo in F. S. Prinz.

Cene v Ljubljani: Zdravstveno pivo iz sladnega izlečka: 1 steklenica 56 kr., 13 sklenic 6 gld. 72 kr., 28 sklenic 14 gld., 58 sklenic 28 gld. — V zaviteku iz Ljubljane: 6 sklenic 3 gld. 82 kr., 13 sklenic 7 gld. 32 kr., 28 sklenic 14 gld. 60 kr., 58 sklenic 29 gld. 10 kr. — Koncentrirani sladni izleček 1 sklenica 1 gld., $\frac{1}{2}$ sklenice 60 kr. — Čokolada iz sladnega izlečka à 2 gld. 40 kr., 1 gld. 60 kr. in 1 gld. za $\frac{1}{2}$ klg. — Bonboni iz sladnega izlečka za prsa po 60, 30, 15 in 10 kr. za zavitek; pri večjem naročilu popusti se v cenah.

(791—9)

Ivana Hoffa bonboni iz sladnega izlečka za prsa.

Podpisana jemljeta si čast čast. p. n. občinstvu naznaniti, da sta

na Mestnem trgu št. 9

odprla

trgovino s čisto novo založenim oblačilnim blagom

na debelo in na drobno.

Usojava se častito občinstvo h kupovanju uljudno vabiti in se priporočava z odličnim spoštovanjem

A. & E. Skabernè,

na Mestnem trgu št. 9.

(85—1)

Philip Zupančič,
stavbinski mojster,

v Ljubljani, Rimska cesta št. 16,

priporoča se prečasti **duhovščini in cerkvenim uradom**, slavnim **županstvom**, čestitim **hišnim posestnikom** in slavnemu **občinstvu** v izdelovanje **načrtov in proračunov** vsacega v **stavbinsko stroko** spadajočega dela, kakor tudi za **izvršitev raznih stavb in poprav** pri poslojih. Vsa dela izvršuje **solidno, hitro in po ceni.**

(51—4)

Tovarna
oljnatih
barv.

**Najboljša
semena**

době se pri

Zaloga
keforske robe
in čresla.

G. POPPOVIČ-U,

v Zagrebu,

Trg Jelačiča bana.

Cenilnik na zahtevanje gratis in franco.

Zaloga laka
za kolarje in
ličilee.

Ivana Hoffa bonboni iz sladnega izlečka za prsa proti kašlu, hripavosti, zaslinjenosti vedno z najboljšim vsphem rabljeni.

Ivana Hoffa čokolada iz sladnega izlečka.

Najboljši in najslajši zajutrek, krepča želodec, pospešuje prebavljenje, nenadomestljiva posebno za one, katerim je kava zabranjena kot preveč vznemirjajoča.

Tisoč priznanj iz vseh delov sveta je najboljši dokaz zdravstvene vrednosti Ivan Hoffovih sladnih prečarov.

Najnovejše zahvalnice.

G. Ivanu Hoffu, izumitelju po vsem svetu razširjenih preparatov iz sladnjem izlečku, Dunaj, I., Graben, Bräunerstrasse št. 8. **Tovarna: Grabenhof št. 2.**

Sladno pivo in sladna čokolada me je **naglo in popolnem ozdravila od brončialnega katara**. Sladni bonboni jako dobro delujejo. Jaz nadaljujem sedaj ta lek, da se **ohramim uplivu slabega vremena**; zatorej prosim, da mi pošljete še 28 sklenic zdravstvenega piva iz sladnega izlečka, 5 zavitekov sladnih bonbonov in 2 zaviteka sladne čokolade. Podpišem se Vam hvaležna in udana

Marija baronica du Mont, rojena grofica **Battyany**.

Hitzing pri Dunaji, v aprilu.

Službeno spričevalo o uporabi pravih prvih Ivan Hoffovih zdravstvenih tečnih preparatov iz sladnega izlečka od strani c. kr. garnizijske bolnice v Zagrebu št. 23 ter ob opazovanem zdravstvenem učinku Hoffovega zdravstvenega piva iz sladnega izlečka in Hoffove sladne čokolade. Oba izdelka pokazala sta se kot izvrstna zagotovljajoča sredstva pri rekonvalescentih in pri bolnikih na kataru in razdražljivosti dihalnih organov in za prebavljenje; čokolada pa najboljše nadomestuje kavo pri onih, kateri jo zaradi razdražljivosti ne smejo piti. Čokolada postala je dotičnim jako priljubljen zajutrek, kar se potrdjuje na podlagi opazovanja.

Dr. Ischitz,

polkovni nadzdravnik.

Dr. Kaiser,

polkovni in oddelka zdravnik.

Pravi Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka so le v modrem zavitku.